

ITALIJANI NAMERAVAJO "CIVILIZIRATI" ABESINIJU

NA SEJI SVETA LIGE NARODOV BO ZASTOPAL ANGLEŠKO DELEGACIJO STOTNIK EDEN

Mussolini je objavil članek v Popolo d'Italia. — Kar je bilo pričeto z orožjem, mora biti končano z orožjem. — Avenol je sklical seje Liginega sveta. — Anthony Eden bo načeloval angleški delegaciji. — Vrvenje v abesinskem glavnem mestu.

RIM, Italija, 18. julija. — "Kar je bilo pričeto z orožjem, mora biti končano z orožjem," je napisal Benito Mussolini v članku, ki ga je s svojim podpisom objavil v listu Popolo d'Italia.

V članku, ki nosi naslov "Na našem potu" je pisal il duce:

"Postavili smo afriško armado, ki predstavlja ponos Italije. Nobena velika država ne bo trpela, da bi bilo postavljenih po sto in sto tisoč oboroženih barbarov na mejah njenih kolonij. Ako bi bili Anglija in Francija tako ogroženi, bi naglo nastopile in se poslužile nagle kazni.

"In to bo naredila Italija.

"Abesinci so napadli. Zato je to njihova odgovornost. Italija bo radikalno in odločno razorožila črni narod ter bo se tem osvobila 2,000,000 sužnjev, civilizirala 10,000,000 ljudi ter bo odprla deželo trgovini.

"Italija ne potrebuje nikogar; toda vsakdo potrebuje prijateljstva."

ZENEVA, Švica, 18. julija. — Generalni tajnik Lige narodov Joseph Avenol je brzojavil članom Liginega sveta, da se sestanejo k izvanredno seji glede italijansko-abesinskega spora med 25. julijem in 2. avgustom.

Avenol, ki se je o tem posvetoval z angleškimi ministri v Londonu, se sedaj v Parizu z ministrskim predsednikom Lavalom.

Posebno sejo Liginega sveta je zahteval zastopnik cesarja Halei Selassieja profesor Gaston Jeze, ko se je razbila posredovalna konferenca v Schvingen na Holandskem.

LONDON, Anglija, 18. julija. — Mladi Anthony Eden, ki je zopet v vlogi mirovnega posredovalca, bo načeloval angleški delegaciji na seji Liginega sveta, ki bo skušal preprečiti italijansko-abesinsko vojno.

Medtem pa se razvija italijansko-abesinski spor naslednje:

1. Minister za kolonije Malcolm MacDonald je sporočil poslanski zbornici, da je bilo vojaštvo v Kenji, ki meji na Abesinijo in italijansko Somalijo razpostavljeno.

2. Zunanji minister sir Samuel Hoare je na tozadevno vprašanje odgovoril, da ni potrebno ojačiti garnizije v Sudanu.

3. Navadno dobro poučeni krogi pravijo, da je angleška vlada pripravljena dovoliti pošiljati orožje v Abesinijo, za kar je prosil cesar Haile Selassie.

4. Uradno naznanilo pravi, da se že dalje časa vrše tajna posvetovanja med Anglijo in Francijo v Parizu, da pa sedaj še ni bilo ničesar važnega sklenjeno.

ISTANBUL, Turčija, 18. julija. — Poročila, ki prihajajo v Istanbul, naznanjajo, da bi najbojevi-tejše abesinsko pleme Galla spustilo na vsakega Italijana, ki bi stopil na abesinsko zemljo, leve.

ADDIS ABABA, Abesinija, 18. julija. — Abesinija se naglo pripravlja na vojno z Italija in vo-jaki se vežbajo v novih uniformah.

Cesar Halei Selassie bo najbrže v nekaj dneh v

Izvoz orožja—samo z vladnim dovoljenjem

NADOMESTILO ZA BIVŠO NRA

Predloga za 30-urno de-lo v industriji. — Zvezna komisija bo izdajala dovoljenja z a meddr-žavno trgovino.

WASHINGTON, D. C., 18. julija. — Nova predloga za 30-urno delo na teden v industriji je bila spuščena v burno le-gislativno reko, ki jo mora kongres prekoračiti, predno odide na poletne počitnice.

Po tej predlogi, katero je o-dobrili delavski odbor poslan-ske zbornice, bi bila postavljena zvezna komisija, ki bi izda-jala industrijam dovoljenja za meddržavno trgovino.

Da kaka industrija dobi zve-zno dovoljenje, bo morala iz-polniti naslednje:

Delavci ne bodo smeli dela-ti več kot 30 ur na teden; pla-če morajo biti primerne za u-dobno življenje; sprejeti mora-jo kolektivna pogajanja in ne smejo sprejemati delavcev iz-pod 16 let in kaznjencev.

Predsednik odbora kongres-nik Connery je rekel, da ima ta postava namen nadomestiti NRA.

Njegov odbor mu je naročil, da se posluži vsake parlamen-tarne strategije, da pride ta predloga še v tem zasedanju do obravnave.

OTOKI ZA VOJNI DOLGI

Washington, D. C., 18. julija. — Kongresnik Fenerty je stav-il predlogo, da Anglija in Francija za svoj vojni dolg od-stopite Združenim državam otoke. Posebno angleški otoki v Caribskem morju bi bili zelo primerne za obrambo dežele. Slično predlogo je tudi stavil senator Lewis.

KITAJSKA POVODENJ VPADA

Šanghaj, Kitajska, 18. julija. — Jangce reka je pričela vpa-dati. Njena povodenj je opusto-šila velikanske planjave in je zahtevala veliko število človeš-kih žrtev. Uradno poročilo iz Nankinga pravi, da je 200 tisoč ljudi brez domov.

parlamentu razglasil mobilizacijo. Zunanje mini-strstvo je naročilo poslaniku v Parizu, da franco-ski vladi zagotovi, da Abesinija pripada k medna-rodnemu Rdečemu križu.

Četudi je glavno mesto mirno in ni opaziti de-monstracij proti tujcem, vendar je vsepovsod vi-deti priprave za obrambo.

Ulice so bile izpremenjene v vežbališča. Artiler-ija ropota in strojne puške regljajo po mestu. — Vojaški oddelki neprestano odhajajo proti meji. Novinci prihajajo v glavno mesto, dobe nove uni-forme in se uče v vojaški taktiki. Municijo preva-žajo s kamelami in železnico. Vlada pa tudi stro-go pazi na vohune.

NAZIJI OBNOVILI SVOJO BORBO PROTI ŽIDOM

Hitlerjev odgovor na pa-pežev protest proti ste-tilizaciji. — Biološki obzir pred verskim.

BERLIN, Nemčija, 18. ju-lija. — Naziji so obnovili pro-tilizidovski kampanjo ter izva-jajo sterilizacijski program navzlic katoliškim protestom.

Dasi je po velikih izgredivih proti židom v ponedeljek sedaj zopet nastal mir, ima veliki sovražnik židov Julius Streich-er na razpolago še mnogo sred-stev proti židom.

Nek članek v listu "National Sozialistische Partei Korres-pondenz" zahteva, da je židom, če treba, tudi pod smrtno kaz-nijo, prepovedano:

1. Oddajati stanovanja a-rijeem;
2. Najemati arijske posle;
3. Zdravnikom sprejemati arijske bolnike.

Glede vafkanskega prote-sta proti sterilizaciji je sterili-zacijski izvedenec v notranjem ministrstvu dr. Arthur Guett, naznanil:

"Mešanica plemen povzroča naraščajoča splošna nezdrav-ljivost."

Iz zagotovila dr. Guetta, da pride biološki obzir pred ver-skim, je razvidno, da bo vlada brezobzirno nadaljevala s svo-jim programom, navzlic kato-liški opoziciji, ki jo je podžgal papežev protest.

Časopisje ostro napada po-ročila v inozemskih listih gle-de protizidovskih demonstra-cij v ponedeljek.

Kanceler Hitler se je sam vozil - avtomobilom po Kur-fuerstendamu in pazil, da se demonstracije niso ponovile. Hitler se je hotel na lastne oči prepričati, da so bile izdane potrebne odredbe, da se taki izgredivi več ne ponove.

NOVI AMER. POSLANIKI

Washington, D. C., 18. ju-lija. — Senadni odbor za zunanje odnose je potrdil imenovanje Hoffman Philipa za poslanika v Chile in Anthony J. Drexela za poslanika na Norveškem.

FOSTER SE JE ZAVZEL ZA DEL. STRANKO

Ameriški komunist je o-bjavil značilen članek o perečem problemu. V novi stranki naj bi bili industrijalni delav-ci in farmerji.

Moskva, Sovjetska Unija, 18. julija. — William Z. Foster, svoječasni predsedniški kandi-dat ameriških komunistov, je objavil v tukajšnjem listu "Tretja internacionala" čla-nek, v katerem pojasnuje načrt za ustanovitev delavske stranke v Združenih državah.

Po njegovem mnenju naj bi ta stranka predstavljala zdru-ženo fronto tistih ameriških in-dustrijalnih delavcev in far-merjev, ki so prekinili vse stike z demokratsko in republi-kansko stranko.

Nova stranka bi lahko že pri-hodnje leto postavila svojega predsedniškega kandidata.

Ustanovljenje take stranke je ena najvažnejših nalog ame-riških komunistov. Komunisti pa ne smejo napraviti napake, da bi jo že v pričetku podredili komunistični kontroli. Izvajati morajo le potreben pritisk, pa bodo v nji imeli odločilno be-sedo.

"Komunistična internaci-onala" je vladno glasilo komin-terne, centralne organizacije komunistične stranke.

Ker se bo v kratkem vršil 7. kongres komunistične interna-cijonale v Moskvi, so že začeli prihajati sem delegati iz vseh delov Rusije.

REPUBLIKA ECUADOR PO- NUJA ŽIDOM ZEMLJO

London, Anglija, 18. julija. — Vlada republike Ecuador bo dala na razpolago 1,250.000 akrov zemlje za veliko židov-sko naselbino. Tozadevna po-godba je bila sklenjena med predsednikom Velasco Ibarro in zastopniki raznih židovskih družb. Na ozemlju se bo lahko naselilo petdeset tisoč židov-skih družin. Predvsem bodo prišli vpoštev židje, ki so po-begnili iz Nemčije.

ZAROTA PROTI BOLGAR- SKEMU KRALJU BORISU

London, Anglija, 18. julija. — Danes je bilo aretiranih sed-em članov bolgarske opozicij-ske stranke, ker so osumljeni, da so zasnovali zaroto proti kralju Borisu.

Tozadevno poročilo je dobil tukajšnji "Exchange Tele-graph" iz Sofije.

Pri zarotnikih so zaplenili večjo množino municije in oro-žja.

ŽENSKA ZVEZA SE JE ODLOČNO ZAVZELA A OHRANJENJE MIRU

WASHINGTON, D. C., 18. julija. — Joseph C. Green iz urada za zapadno-evropske zadeve v držav-nem departamentu je predložil kongresu načrt, za katerega se že dalje časa zavzemajo različni krogi vlade, o postavnih uravnavi izvoza municije iz Zdr.-držav. Po njegovem načrtu naj vlada uveljavi po-stavo, po kateri je treba dobiti od vlade dovoljenje za vsako pošiljatev orožja in municije.

SREČA SE MU JE NASMEHNILA

Delavec je podedoval veliko premoženje. — Svoj dom si namerava ustanoviti v Palestini.

Reven delavec Abraham Starr je v ponedeljek prejel ob-vestilo, da mu je njegov stric zapustil skoro milijon dolarjev. Sedaj Starr razmišlja, kaj bi napravil s tem velikim premo-ženjem. Kot trdno prepričan žid si namerava postaviti svoj dom v Palestini.

Sredi svoje številne družine je sedel v kotu svojega maj-hnega stanovanja v vzhodnem delu New Yorka in je zadovolj-no mel roke v zavesti, da se mu je po dolgih letih nasmejala sreča. Okoli njega so se gnetli sosede in prijatelji, da mu čest-itajto k tako veliki sreči.

Pred 20 leti je njegov stric Harry Koslak zapustil Poljsko, da bi si poiskal srečo v dija-mantnih poljih v Južni Afriki. Pred petimi leti je Koslak umrl in zapustil velikansko premo-ženje 17 milijonov dolarjev. Od tega je zapustil svoji sestri, ki je mati delavca Starra, 6 tisoč dolarjev. Mati je medtem tudi umrla in Starr si bo razdelil to zapuščino s svojimi petimi bra-ti in sestrami, ki živijo v Mon-trealu v Kanadi.

1500 NRA USLUŽBENCEV BREZ DELA

Washington, D. C., 18. ju-lija. — James O'Neil, ki upravlja dediščino pokojne NRA, je re-kel, da je imela ta vladna agen-tura prvotno 5100 uslužbencev, pred kratkim jih je bilo pa 1200 odpuščenih.

MALARIJA NA CEJLONU

Colombo, Cejlon, 18. julija. — Poročila s Cejlona naznanjajo, da je letošnje leto na Cejlonu umrlo 30 tisoč otrok za mala-rijo.

NOVA FRANCOŠKA KRIZARKA

St. Nazaire, Francija, 18. ju-lija. — Zadnja križarka, Mar-seille, ki bo nosila 4 aeroplane, je bila splavljena. Križarka je druga izmed šestih križark po 7600 ton.

Glede prepovedi izvažati mu-nicijo v Bolivijo in Paragvaj je rekel Green, da tozadevne po-stave ni mogoče izpolnjevati, ker nikdo ne ve, kaj se skriva za posameznimi pošiljatkami. Ameriški izdelovalci municije so v veliki meri kršili municij-sko postavu, ne da bi jih bilo mogoče prijeti. Vsa obvestila v tej zadevi so bila izročena ge-neralnemu pravdniku v name-nu, da bo to krivci kaznovani. Po obstoječih postavah pa je zelo težko naložiti kazni. Zato predlaga Green, da je prodaja municije kazniva samo tedaj, ako ni bilo za to izdano dovo-ljenje zvezne vlade. Poleg tega se je Green tudi odločno posta-vil proti predlogu kongresnika Tinkhama, ki zahteva, da bi vlada prepovedala prodajati municijo državam, ki se naha-jajo v vojni.

Seattle, Wash., 18. julija. — V poročilu odbora za mednaro-dne odnose, katerega je sestavi-la dr. Grace H. Beardsley iz Baltimore in ki ga je predložila konvenciji National Federa-tion of Business and Profes-sional Women's Clubs, nastopi ženska organizacija proti veli-kim izdatkom za orožje v mir-nem času z utemeljitvijo, da ta-ko oboroževanje vedno vodi v vojno.

ODLIČEN KITAJEC POROČIL PRODAJALKO

Ashland, Ky., 18. julija. — K. M. James Lin, sin kitajske-ga predsednika in prodajalka v 5 in 10 centov prodajalni v Co-lumbus, O., Miss Viola Brown, sta bila v nedeljo poročena.

Njuno prijateljstvo se je pri-čelo, ko je Miss Brown našla njegovo denarnico in mu jo je vrnila.

DRUGI POTRES NA FORMOZI

Tuihoku, Formosa, 18. ju-lija. — Pri potresu v južni pro-vincini Šinčiku je po uradni ce-nitvi izgubilo življenje 49 oseb, ranjenih pa jih je bilo najmanj 144. V treh mesecih je to že tre-tji potres. Pri potresu 21. aprila je bilo ubitih 3000 ljudi in je bilo porušeni 224 hiš. Brzojav-ne in telefonske žice so bile pre-trgane, železniške proge in mo-stovi so bili porušeni.

Formosa je velikega polje-delskega pomena, ker tam pri-delujejo riž, čaj, sladkorni trš, juto, itd. Otok ima 4 milijonov prebivalcev.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President L. Benedik, Treas.
Place of business at the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

On this date in America in
Canada \$5.00
On this date in Europe \$7.00
On this date in Asia \$1.00

Subscription Yearly \$8.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" ishaša vsaki dan izvenim nedelj in praznikov.

Dopis bres podpis in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagoviti pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče namani, da hitreje najdemo naslovne.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 8-3878

TRGOVSKA POGODBA

Amerika je slednjič vendarle pokazala nekoliko razumevanja za trgovske odnose s Sovjetsko unijo.

Ameriški trgovski departament je pred par dnevi naznanil, da bo z Rusijo istakotno tržil kot s katerokoli drugo državo. Vse pomisleke je opustil, razširjenje ameriške trgovine mu je poglavitna stvar.

Soglasno z novo rusko-ameriško pogodbo obljublja Rusija, da bo v prihodnjih dvanajstih mesecih nakupila za trideset milijonov dolarjev ameriškega blaga.

To se pravi, da bo svoj dosednji letni nakup več kot podvojila.

Ameriška vlada je obljubila dati Rusiji iste tarifne koncesije kot jih uživajo druge države.

V pogodbi niso niti z besedico omenjeni prejšnji računi, ki jih morata še poravnati Amerika in Rusija. To je predvsem dolg, ki ga je napravila v Ameriki Kerenskijska vlada.

Združene države so skoro petnajst let smešno ignorirale Rusijo, zdaj so pa prišle do prepričanja, da se taka politika v nobenem slučaju ne obnese.

Amerika dolgo ni hotela priznati boljševiške vlade. Ko sta bila car in Kerenski že zdavnaj stromoglavljena, je bil v Washingtonu še vedno dobro plačan diplomat, ki je oba zastopal.

Slednjič je pa washingtonska gospoda vendarle prišla do prepričanja, da je ruski narod zmožen vladati samega sebe, pod nobenim pogojem pa niso hoteli prodajati Rusiji blaga, češ, da morajo prej boljševiki vrniti dolg, ki ga je Kerenski napravil v Ameriki.

Ameriška vlada je meštarija. Anglija, Francija, Nemčija in Italija, to je dežele, katerim dolguje Rusija deset dolarjev za vsak dolar, ki ga dolguje nam, so pa resno in uspešno trgovala z boljševiki.

Koliko ameriškega blaga bi bilo že lahko poslanega v Rusijo, če bi ne bili nekateri vodilni Amerikanci tako silno zakrknjeni.

Svoječasno je Amerika eksportirala v Rusijo vsako leto za sto in več milijonov dolarjev blaga, slednjič je pa eksport padel na borih dvanajst milijonov.

In to se je zgodilo v času največje depresije, ko bi vsaka pošiljatev v Rusijo nudila ameriškim delavcem kruh in zaslužek.

Amerika lahko kupuje od Rusije mangansko rudo, kromit, lesno kašo, jelov les, kaviar, konopljo, kužuhovino itd.

Poslanik Bullitt, ki zastopa Združene države v Moskvi, je rekel: —

— Z eksportom ruskega blaga v Združene države bi dobila Sovjetska unija sredstva za nakup večjih množin ameriškega blaga. Na tem temelju lahko zgradimo dobičkanosno trgovino med obema deželama.

Važno za potovanje.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potrebno, da je poučen v vseh stvarih. Vse to naš dolgotrajno skušnjo Vam samostojno dati najboljša pojava in tudi vse potrebne preskrbe, da je potovanje udobno in hitro. Zato se zanesite na nas za vse pojave.

Mi preskrbimo vse, bodi to prebivalstvo za povratna dovoljenja, potne liste, vize in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjšo stroško.

Nedržavljan naj ne odlašajo do sajnega trenutka, ker predno se dobi v Washingtonu povratna dovoljenja, RE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Prihite torej takoj za brezplačno navodila in samostojno Vam, da boste počeli in udobno potovati.

SLOVENIC PUBLISHING CO.
TRAVEL BUREAU
216 West 18th Street
New York, N. Y.

Dopisi.

Barberton, O.

Že precej časa se nisem oglašil v listu G. N., dasi je vedno dovolj novic v barbertonski slovenski naselbini. Vzrok je pa ta, da sem bil zadnje dni precej zaposlen in ravnil sem se po starem izreku, da je Bog najprej sebi brado ustvaril. Tako sem hotel pa tudi jaz prej izvršiti nujna dela, drugo pa vse lahko počaka.

Že zadnjič sem poročal, da je več slovenskih mladeničev in mladenk stopilo v zakonski stan. Kakor izgleda, je to neko posebno leto za našo naselbino. Nenadno sem izvedel, da se je poročil Mr. Matt. Yerman z neko mladenko iz slovaške družine. Mladi Yerman je sin znanih slovenskih zakoncev Mr. in Mrs. Joe Yerman, ki sta naročnika lista G. N.

Dalje sta stopila v zakonski stan Mr. John Ambrožič in Miss Anna Šemrov. Mlada zakonca sta iz znanih slovenskih hiš in potomeca naših starih priseljenec. Toda kaj par dni po poroki je že posegla žalost v Ambrožičevo hišo. Smrt jim je iztrgala ženo in mater Mrs. Angelo Ambrožič. S prizadetim prijateljem Frankom Ambrožičem sva se bila domenila, da bom prišel k njemu in da mi bo dal potrebne podatke, toda ga nisem dobil doma. Ker se mi je pa z dopisom mudilo, nisem mogel odlašati in zato tudi bolj podrobno poročati ne morem.

Pokojna Mrs. Ambrožič je bolehalo že dlje časa, in zdravniška veda ji ni mogla rešiti življenja, zapustiti je morala to solzno dolino v najlepši ženski dobi, v starosti 42 let. Pokojna je bila mirnega in tihega značaja, dobra gospodinja in ljubeča mati svojih otrok. Par dni pred smrtjo je še dočakala, da se je poročil njen sin John. Pokojnica zapušta poleg soproga še sedem otrok, ki so deloma odrasli, toda najmlajši je star šele pet let. Razume se torej, da je družina težko prizadeta vsled izgube matere in gospodinje.

Pokojnica je spadala k trem društvom: k društvu št. 48 SNPJ, k samostojnemu društvu "Domovina" v Barbertonu in k podružnici št. 6 SZS. Omenjena društva so se udeležila pogreba v velikem številu. Številna navzočnost znancev in prijateljev je tudi pokazala, kako je bila pokojnica priljubljena in spremljana do groba na pokopališču sv. Križa, kjer je njeno zadnje počivališče.

Pokojna naj v miru počiva, prizadetim pa izrekam svoje globoko sožalje.

Operaciji na slepiču se je moral podvreči sinček zakoncev Mr. in Mrs. Joe Lah. Upati je, da mladi Jože kmalu okreva in

CENA

DR. KERNOVEGA BERLA
JE ZNIZANA

Angleško-slovensko
Berilo

ENGLISH-SLOVENE READER

STANE SAMO

\$2

Naročite ga pri —

KNJIGARNI "GLAS NARODA"
216 WEST 18th STREET
New York City.

Nekaj
izvrstnega je vstopi-
ti z velikim tekom ter
sesti k obilnemu obe-
du roast beefa, lon-
cu fižola in čaši

JACOB RUPPERT'S BEER

"MELLOW WITH AGE"

Navodilo za Roast Beef lahko dobite, če ga
z dopisnico naročite od Jacob Ruppert Brewery,
New York City

da ne bodo nastopile slabše posledice.

Pred par dnevi sem se podal do nekaterih prijateljev in naročnikov lista, pa žal, skoro vedno tako naletim, da enega ali drugega doma ne dobim. Rad se ob prilikah sestanev z znanici in ko eden in drugi kaj pove, se tudi kaj novega izve. Prijatelj Frank Manc mi je samo nekaj minut poprej izginil, ko sem ga obiskal, oziroma dospel pred njegovo hišo. Upam, da se drugič sestaneva in da bo zopet kakšno komično povedal.

Pri Vidergarjevih jih tudi ni bilo doma, toda glej ga, spaka, ko je prijatelj Vidergar naslednji dan obiskal mene, tudi mene ni bilo doma. Prav žal mi je, da se je tako pripetilo, ker živiva precej narazen drug od drugega in se malo kdaj sestaneva. S prijateljem Vidergarjem sem se je kratkočasno pogovarjati, ker vedno kaj zabavnega pove. No, pa upam, da se bova v kratkem sestala in pri rokah tudi kaj tistega imela, ki korajžo dela.

Mimogrede naj še omenim glede tiste tragedije, ki se je završila v stari domovini v Prezidu, ko je oče v navalu blaznosti s sekuro močno ranil svojo hčer, ubil dva vnuka in se nato obesil. Prvo poročilo je bilo v listu G. N. med novicami iz stare domovine. Ker sem v poročilu opazil besede, ki so se glasile, da se je to zgodilo v "od sveta pozabljenem kraju," hočem s tem nekoliko omeniti o tem kraju.

Prezid in moja rojstna vas Balmo Polje ležita vsako na eni strani bivše avstro-ogrske meje, to je ob črti, ki je razdeljevala veliko monarhijo na dva dela Razlika je bila med nami le ta, da pri nas smo rabili označbe "cesarsko in kraljevo," v Prezidu pa samo "kraljevo." Prezidanci so spadali pod krono sv. Štefana, Balmpoljci pa pod dvoglavega orla. Ta dva znamenja sta bila tudi na novih in na papirnatem denarju, kar se še dobro

spominjamo tisti, ki smo se od tam preselili v Ameriko.

Ker Prezid ni moj rojstni kraj, pač pa mi ni nič manj poznan, hočem le to reči, da ta kraj ima pestro in dolgo zgodovino in lahko se bi dosti lepega napisalo o tej dolgi vasi, ki se je imenovala mesto, kakor je bilo še pred vojno. Sedaj mi ni znano, kako so razdeljena mesta in vasi ter trgi v bivših domovinah. Prezid ima izmed vseh vasi in trgov od Rakeka do Broda največ prebivalstva in je tudi najlepši. Hiše so vedne in lepo razvrščene, lepe in moderne trgovine, uradi in lepo šolsko poslopje, lepa velika cerkev in še druge večje stavbe. Torej o Prezidu bi se lahko večkrat kaj napisalo in tudi v širšem obsegu. Ta kraj bi bil lahko tako znan v javnosti kakor drugi kraji, o katerih čisto beremo v časopisih. V Prezidu je tudi dovolj učenih glav, ki bi lahko kaj napisale in poslale v javnost. S tem bi se bolj spoznali. Da nekateri naši kraji tako malo pridejo v javnost, je kriva brezbržnost tistih, ki bi lahko poročali, pa nočejo. In prvo daljše poročilo, ki sem ga zagledal v listih, je bila na žalost strašna tragedija, katerih ne manjka tudi po ostalih krajih naše nepozabne stare domovine.

Kakor je razvidno, ves svet napeto pričakuje, kaj se bo zgodilo tam v Afriki. Ali se bodo polentarji udarili z Abesinci ali ne? Tako se tudi mi vpra-

šujemo drug drugega, toda reči ne moremo ne tako in ne tako. Kar nas je naših ljudi, skoro gotovo vsi želimo, da bi se udarili in da bi Abesinci Italijane dobro premlatili. Samo to je škoda, ker so v italijanski armadi tudi slovenski fantje, zasluženi pod laškim jarmom.

Pred par dnevi me je vprašal neki rojak, star priseljenec in stara slovenska korenina, kaj porečem glede omenjenega konflikta v Afriki. Jaz sem mu rekel, da toliko vem, kakor on. Težko je pogruntati, in morda se bo Mussolini koncem konca še skujal. Možiček mi je pa odgovoril:

— Star sem že in skoro za nobeno rabo, pa bi šel še rad v tisto gorato Afriko do abesinskega cesarja in mu rekel, naj kar nič ne odneha, da bo Italijane lahko premagal. Če jih bodo zopet nasilno sterilizirali, kakor so jih pred štiridesetimi leti, naj bodo skrajno previdni, da jim ne bi pomotoma tudi kakšen slovenski vojak prišel v roke, ker slovenski fantje kaj takega ne zaslužijo, kakor so Italijani pred štiridesetimi leti.

Ko mi je stari možiček to povedal, sem se nasmejal in mu rekel, da je njegov strah upravičen, toda pomagati se ne more in Afrike ne bo nikoli videl in tudi abesinskega cesarja ne. Upati je, da so Abesinci o tem že poučeni in jim je dobro znano, da so slovenski fantje s silo pritirani v italijansko armado.

Glede piknikov hočem le to omeniti, da jih je vsako nedeljo dovolj. Po dva, celo po trije slovenski pikniki se vsrjšijo na en dan, da človek ne ve, katera bi se udeležil. Zadnje nedeljo, 14. julija, sem bil navzoč na pikniku, ki so ga priredila angleško-poslujoča društva naše mladine. Starejših ni bilo mnogo navzočih, toda mladine je bilo dovolj in se je zabavala po svoje. Slovenskih tu rojenih deklet je bilo pa toliko, da mi je rekel prijatelj star priseljenec: — Poglej, kaj je to! Deklet kot nageljnov na grmu, pred leti ko sem bil jaz mlad fant, ni bilo tega.

Razume se torej, da se tu rojena mlajša generacija razvija in raste, se pa tudi pomeša med široko maso ameriškega ljudstva.

Ker se je dopis precej razširil, bom nekatere novice izpuštil. Morda se pa zopet v kratkem oglašim in poročam kaj novega in zanimivega, ako ne bom zopet zaostal, kakor sem zadnje dni. Pa kaj to, saj se naš stari dopisovalec Matija Pogorelec, včasih za več tednov utihne, dasi je brezdvomno največ dopisov napisal za list Glas Naroda. Pozdrav! — Frank Troha.

Peter Zgaga

Nekatere ženske znajo s svojim jezikom pičiti kot kača. In prav nič ne prizanašajo niti svojim prijateljicam, niti svojim sovražnicam.

Vršla se je poroka. Veliko jih je bilo navzočih, edinole sovražnica neveste je ostala doma. Trla jo je radovednost.

— No, kako je bilo? — je vprašala prijateljice, ko so se vrnile iz cerkve.

— Krasno. Ženin je lep in postaven. Tudi nevesta je bila lepa. Samo nekoliko utrujena se nam je zdela.

— O tisto pa rada verjamem, da je bila utrujena. Saj je pet let letala za njim.

*

Nekateri pravijo, da je najslabše, če se človek dolži.

Res ni posebno lepo.

Toda stiskočkrat slabše in hujše je, če se človek zadolžiti ne more.

*

Štorklja se je zaletela v ograjo in si polomila noge.

Dobili so jo otroci in jo prinesli v vas. V vasi je bila na počitnicah brijtna sedemletna hči ugledega meščana.

V vasi ji ni ugajalo. Hrepnela je po mestu.

— Tukaj pri vas je vse drugače, — se je pritoževala gostilničarjevi ženi. — Tukaj pri vas je vse narobe. Mene so poslali sem, ker nam bo štorklja otroka prinesla. Pri vas pa otroci štorklje nosijo. Kar skozi okno pogledajte, pa boste videli.

*

Newyorški dnevniki posvečajo obilo prostora zarokam in porokam, posebno če so zarokavne oziroma neveste iz takozvane visoke družbe ali potomke kakkega milijonarja.

V nedeljo je bilo v nekem listu o eni sami poroki dve koloni dolgo poročilo.

Značilno je, da je bilo ženi in posvečenih samo troje vrstic, vse ostali prostor pa nevesti.

Ko je ženin poročilo prečital, je v polni meri občutil svojo malenkost in brezpomembnost.

*

Sreča je vse. Kdor ima srečo, je lahko zadovoljen.

Srečen tisti, ki se poroči z lepim dekletom, ter jo po medenih tednih lahko odvede domov — k njenim staršem.

*

Takole je tožil dragi rojak:

— Vse se je zarotilo proti meni. Nobene sreče nimam več. Le pomisli, pred dvema leti mi je umrl stric in mi zapustil dva tisoč dolarjev. Lansko leto mi je umrla teta in mi zapustila petnajststo dolarjev. Nato sem stavil v loterijo in dobil sedemsto dolarjev. Pred tremi meseci me je malo oprasnil taksi, in kompanija mi je brez vsakega ugovora izplačala štiristo dolarjev odškodnine. Od tistega časa pa, kot da bi vse zarotilo proti meni. Od nikoder ne dobim nobenega denarja več.

*

Neki mož, ki ni vedel več o avtomobilih, kot vem jaz, je prišel veselega obraza v družbo:

— Fantje, — je vzkliknil. — Karo sem kupil.

— Kakšno karo?

— Ne vem, nisem vprašal. Se mi zdi, da je Buick.

Šli so pogledat in so videli star Ford.

— Koliko si plačal?

— Petindvajset dolarjev.

— To ni nikak Buick, to je Ford.

— Ali res ne? Le ga zlomka, pa me je za petindvajset dolarjev presleparil.

DENARNE POŠILJATVE

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za \$ 2.75	Din. 100	Za \$ 3.25	Lir 300
\$ 5.25	Din. 200	\$ 6.25	Lir 600
\$ 7.50	Din. 300	\$ 9.25	Lir 900
\$ 11.75	Din. 500	\$ 13.25	Lir 1500
\$ 23.50	Din. 1000	\$ 26.25	Lir 3000
\$ 47.00	Din. 2000	\$ 52.50	Lir 6000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMENBI GORI ALI DOLI

Na izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v starih ali lirah dovoljujemo se boljše pogoje.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH

Za izplačilo \$ 5.00	morate poslati	\$ 5.75
\$ 10.00	"	\$ 10.50
\$ 15.00	"	\$ 15.25
\$ 20.00	"	\$ 20.00
\$ 25.00	"	\$ 24.75
\$ 30.00	"	\$ 29.50
\$ 35.00	"	\$ 34.25
\$ 40.00	"	\$ 39.00
\$ 45.00	"	\$ 43.75
\$ 50.00	"	\$ 48.50

Prejemnik doli v starem kraju izplačilo v dolarjih.

Najna nakazila izvršujemo po Cable Letter za prejetih \$1.00.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

"Glas Naroda"

216 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

BR.:

"HVALA BOGU, KOŠ JE GOTOV!"

V davnih časih, ko je naš Medjimurje se tlačilo sveti ogrski kroni s polomljenim križcem in tisti oholi madžarski gospodi, je živel v selu Pretetina pri Nedeljišču nedaleč od Čakovca krotak kmetič Francek, pol kmet pol obrtnik. Ukvarjal se je s košarstvom in z obdelovanjem tistega malo polja, ki so mu ga po božji zapovedi gnojile drobne ptičke in sušev sneg.

Pozabil sem že, kako prošnja je imel naš Francek do vsegačnega gospoda notarija v Čakovcu, toda ta prošnja itak ni važna. Bolj važna je, da je spravila našega Franceka popolnoma iz sebe skrb, kako naj se javi pred obličje mogočnika v Čakovcu, ko ni sirota imel niti goske niti purana, da bi jih opital in ponesel v dar. Brez te vizitke ni bilo misliti, da bi smel stopiti pred obličje strogega gospoda notarija, naka je pandur poročal na merodajnem mestu, da je prosilec izpolnil najprimitivnejši pogoj in da pisarna lahko nastavi uho in začne poslovati.

Francek se je v ljutih skrbih praskal za ušesi, zdaj za tem, zdaj za onim, ali izpraskal ni odtod niti neboljene račice, kaj šele raco, gosko ali purana. Vendar mukopolno praskanje, zvezano z globokim premišljevanjem, ni bilo brez uspeha. Posvetilo se je v glavi košarju Franceku, kakor bi ga bil kdo udaril s težkim kolom. "Koš mi ponesem, koš, kakršnega se ni videla gospa nobenega notarija pod našo sveto krono vogersko."

Sede Francek in dela košek celih sedem dni. Ali po izvršenem delu se mu koš ni zdel dovolj dober, zato je delal novega nadaljnjih sedem dni. Žena Mara pa je menila, da je koš čisto dober za gospoda notarija in se je močno obredala ob Franceka, ko je pel drugega. Naj se je Francek še tako trudil, opazil je, da tudi to pot košek ne ustreza razvajanemu gosposkemu okusu, in je po silovitem prepiru z ženo začel plesti nov košek. Zdaj pa že ni imel miru in med Marinim neprestanim zmerjanjem je zrastle izpod Francekovih prstov tretji košek, mojstrsko delo, divota in milina.

"Hvala bogu, koš je gotov. Bilo je muke z njim ali evo gotov je!"

"Beži, bedak, tri tedne si zapravil po neumnosti, zdaj pa še boga hvališ za svojo glupost," ga zavrne Mara.

"Ti si ženska glava in ne razumeš, kako se taki gospodi ustreže. Ali, ako si mi žena, reci z menoj: Hvala bogu, koš je gotov."

"Nikoli ne rečem, nisem bena, ako si ti bedak!"

"Prosim te, Mara, reci!"

"Kaj še! Tvoje bedastost so mi malo mar!"

"Ukažem ti, žena, da rečeš: Hvala bogu, koš je gotov!"

"Ne rečem, pa bog i bog-me!"

Dobri Francek je odpel svoj jermen in ga nemilo vihtil po plečih trdovratne žene, potonke one trmoglavke, ki je še iz vode kazala s prsti da je travnik postrizen. Na krič tepene Mare so prihiteli sosedi miriti. Ko so zvedeli, kaj je na stvari, dalo Franceku prav in se razidejo.

Doma pa so jih radovedne zakonske polovice spraševale, kaj je mirnega Franceka tako razkačilo. Može so povedali, žene pa so se kot en mož postavile za Maro in še tisti večer v vsem Pretetinu ni bilo žene, ki bi ne bila okusila mozevega jermena.

Drugi dan je bila nedelja in pobožni pretetinečki narod je šel v cerkev v Nedeljišče. Pred cerkvijo stoječ so se pretetinečki može pomčali s farani iz drugih vasi, da se pomenijo o novicah. Nekdo je znil tudi o večeršnjem tepežu in še isti dan je bila vsa fara razdeljena v dva tabora: eden je vihtil jermen, po drugem so padali udarci. Velika je narreč trma žensk kadar si kaj vtepejo v glavo, in treba jim jo je izbijati.

Čez teden dni je bil v Čakovcu semenj in ljudje so privreli iz vseh strani Medjimurja. Tudi Prekmurje, zelena Štajerska in veselo Zagorje je poslalo na semenj dokaj kupcev in prodajalcev. Kaj bi doest govoril: Zmenili so se to in ono, pa ni vrag, da ne bi bil kdo izbleknit tudi afere iz Pretetina in Nedeljišča. Ko so se

može razšli, se je kmalu po vsem Medjimurju razlegel jok trmoglavega ženstva in geslo po nepotrebnem razjarjenega moštvu: "Reči, žena, hvala bogu, koš je gotov!" Valovi in odmevi tega tepeža so se širili proti Središču, proti Dol-

FILMSKA UNIVERZA V RUSIJI

Poročali smo že o nedavnem filmskem festivalu v Moskvi, kjer se je pokazalo, kako veliko pozornost posvečajo v Rusiji filmu. Skrb za dobre filme se pa ne omejuje samo na to, da imajo pri izdelovanju filmov zaposleni vsi, kar potrebujejo za svoje delo. — Rusija skrbi tudi za to, da so filmski režiserji in igralci visoko izobraženi in podkovani v vsem, kar potrebujejo v atelejih. Nič ne sme biti prepričano naključje ali goli improvizaciji. Zato so ustanovili v Rusiji filmsko visoko šolo — Gosudarstveni kinematografičeski institut ali kratko GIK, ki je zavod za znanstveno in estetsko proučevanje filma.

Šola GIKa je nasproti moskovskega hipodroma v poslopju, kjer je bil nekoč oficirski kasino in sicer blizu carskega poletnega gradu. V bivših plesnih dvoranah so zdaj filmski ateleji, opremljeni z vsemi najmodernejšimi tehničnimi priborami. Jedilnice bivšega kazina so bile izpreminjene v akustične preizkuševalnice. Tu proučujejo bodoči sovjetski komponisti zvokov praktične zakone metrike zvočnega filma, v katerih zvok po njihovem mnenju ne sme imeti samo podrejene ilustracijske funkcije, temveč mora imeti sam svojo avtonomnost, mora biti povsem nov efekt.

Povsod v teh laboratorijih si na vse načine prizadevajo odkriti nove zakone dojemanja. Tu sodelujejo v najožejem kontaktu slikarji, igralci, pisatelji, komponisti in režiserji, znanstveniki, kemiki, fiziki, optiki in matematiki. Dijaki in profesorji so mladi ljudje, ki

nji Lendavi, v zeleno Zagorje in na širne ravnine ogrske. — Kakor požar v stropi se je širila epidemija in prišla bi bila tudi do nas, da ni izbruhnila svetovna vojna in dala za borbeno udejstvovanje.

Jaz sam močno dvomim, da bi ta stvar bila resnična. Priporočal mi jo je veseljak pater Djuka, ko se je vrnil s prošnje po Medjimurju. Obrala sva kokoši in pijuckala rujno vince — oboje čar po-božnega medjimurskega ljudstva. Trdno upam, da se pri nas ne more razširiti ta epidemija, zato mirne duše lahko predam dogodbično javnost v pouk in zabavo.

govore večinoma po več jezikov ter imajo na razpolago izborni knjižnico in lepo čitalnico. Tu temeljito proučujejo ves razvoj sodobne sovjetske in tuje umetnosti, sovjetska vlada si prizadeva pridobiti za ta zavod tudi tuje umetnike in strokovnjake, ki morajo prinesiti dijakom in profesorjem GIKa nove pobude in nove ideje. Ta kulturna alarmbrigada, kakor pravijo filmski univerzisti, šteje zaenkrat samo 23 članov, ki so prepričani, da moč nove filmske umetnosti ne počiva samo v izoblikovanju splošno znanih dognanj in doživetij, temveč je treba iskati nove načine izražanja. To so sami novi in sveži ljudje, ki so prišli še nedavno iz daljnih krajev, kjer so slučajno odkrili njihov talent. Vsi se zelo hitro prilagode novim razmeram, kmalu se prične francosčine in angleščine, da lahko črpajo svoje znanje iz tujih virov.

Zanimivi je pogled v učilnice, zanimivi so tudi praktični rezultati dela v optičnih, kemičnih in mehaničnih laboratorijih. Zanimivo je pogledati naloge, ki jih dobivajo dijaki. Tako vidimo med drugim cele svežnje kartonov. Na prvem je barvasta reprodukcija in fotografija slike slikarja iz Tretjajkovske galerije. To je zgodovinska slika, prikazuje razburljiv prizor z ljudsko množico. Operator je dobil nalogo priti s filmskim postopkom do takega dramatičnega zaključka, ki bi nudil gledalcu iste čutne užitke, kakor slikarjeva kompozicija. Na naslednjih kartonih se pa v točnih diagramih razvijajo faze operaterje-

(Nadaljevanje na 4. strani.)

V BOJU PROTI MILITARIZMU

Militaristi si na vse mogoče načine prizadevajo ustvariti vojno razpoloženje med Ameriko in Japonsko. Na sliki pa vidite Josepha Schlossberga, tajnika ameriške Amalgamated Clothing Workers unije, in Kanju Kata, voditelja japonskih delavcev. Japonci potujejo po Združenih državah ter ima predavanja o borbi japonskih delavcev proti vojni.

ZAROČENCA

MILANSKA ZGODBA, 17. STOLETJA

Spisal: ALESSANDRO MANZONI

38

"Končno," je rekel knez, "mi je bilo dano tolažilo, da sem videl, da se z mojo hčerko ravna, kakor se spodobi. Treba je priznati, da se je tudi ona izborna vedla in se je videlo, da ne bo prav nič v zadregi, ko bo igrala prvo vlogo in bo vzdrževala rodbinsko dostojanstvo."

Povečerali so naglo in kmalu odšli k počitku, da bi drugo jutro bili zgodaj pripravljeno na pot.

Užaloščena, ozlovoljena in po vseh onih poklonih malo napeta Gertruda se je tedaj spomnila vsega, kar je morala prestati radi svoje jetničarke; videč očeta tako pripravljeno, da ji ugodi v vsem razen v eni stvari, je hotela to svojo veliko veljavo izkoristiti, da pomiri vsaj eno izmed strasti, ki so jo mučile.

Zato je pokazala, kako zoprno ji je, da mora biti z njo, pritožujoč se silno radi njenega obnašanja.

"Kako?" je rekel knez. "Ali je kršila spoštljivost napram vam? Jutri, jutri jo oštejem, kot se tiče. Le meni prepustite, ji že jaz dopovem, kdo je ona in kdo ste vi. Vsekakor pa hčerka, ki sem z njo zadovoljen, ne sme gledati v svoji okolici osebe, ki ji ne ugaja." Reki je poklical drugo žensko, ki ji je ukazal, naj streže Gertrudi.

Ženska, ki jo je zdaj spremlila v njeno sobo, je bila domača starka, bivša guvernantka kneževiča, ki so ji ga bili izročili, brž ko je odrasel povejoem, katerega je vzgajala do njegovih mladeniških let in v katerega je položila vso svojo naklonjenost, svoje nade in svojo slavo. Z odločno tihtega dne je bila zadovoljna, kakor bi to bila njena lastna sreča, in kot zadnjo zabavo je morala Gertruda skrati še čestitke, hvala in nasvete svoje stare služabnice.

Govorila ji je o obiskih, ki jih bo sprejemala; nekoga dne se pripelje gospod kneževič s svojo nevesto, ki bo gotovo zelo visoka gospa, in tedaj ne bo le samostan, temveč vsa dežela na nogah.

Starka je govorila, medtem ko je slačila Gertrudo, ko je ta bila že v postelji, ko je že zaspala. Mladost in utrujenost sta bili močnejši od misli. Spanje je bilo tesnobo, zmedeno, polno mučnih sanj, a prekinil ga je še le kričeč glas starke, ki jo je prišla buditi, da se pripravi za izlet v Monzo.

Ko je kočija obstala pred onimi zidovi, pred onimi vrati, se je Gertrudi še bolj stisnilo srce. Izstopili so med dvema kriloma ljudstva, ki so ga služabniki zadrževali.

Vse te v revico upirajoče se oči so jo silile, da je neprestano preračunjala svoje vedenje; toda bolj nego vse tiste so jo pritiskale očeteve oči in dasi se jih je tako grozno bala, vendar si ni mogla kaj, da ne bo vsak hip tudi sama svojega obračala k njim. In tiste oči so kakor z nevidnimi vajetmi ravnale njene gibe in njen obraz.

Ko so prekoračili prvo dvorišče, so vstopili na drugo in tam so zagledali vrata notranjega samostana na stečaj odprta in polna redovnic: v prvi vrsti je stala opatinja v krogu starejših mater, za njimi so v neredu stale druge sestre, nekatere so se vzpenjale na prste, zadaj so bile služabnice na klopeh.

Tupatam so se napol svetlikala tudi nekatera majhna očesa, prikazal se je kak obraz med kutami; bile so to najspretnješe in najpogumnejše gojenke, ki so se zarile in prodirale med redovnicami ter se jim je posrečilo napraviti si majhno odprtino, da so mogle tudi one nekaj videti. Iz te gneče so prihajali pozdravni vzkliki, videlo se je, kako so mnoge roke mahale v znamenje radostnega sprejema.

Dospeli so do vrat; Gertruda je zagledala tik pred seboj obraz matere opatinje. Po prvih poklonih jo je ta vprašala napol veselo, napol slovesno, česa želi na tem kraju, kjer ji nihče ne bi mogel ničesar odreči.

"Prišla sem..." je začela Gertruda, toda v trenutku, ko je bilo treba izreči besede, ki naj bi skoro nepreklicno odločile njeno usodo, se je za hip pomišljala in obstala z očmi, nprtimi v množico pred seboj.

V tem hipu je zagledala eno svojih znanih tovarišic, ki jo je opazovala s izrazom pomilovanja in hudobnosti obenem in se je zdelo, da govori:

— Ah, šla je na limanice, reva! Ta pogled je v njej z vso živahnostjo prebudil nekdanja

čuvstva ter ji vrnil tudi malo tistega zadnjega ostanka njenega nekdanjega poguma; če je iskala katerikoli odgovor, ki bi bil drugačen nego prej narekovani, kar dvigne pogled k očetu obrazu, kakor bi hotela preizkusiti svoje moči, ter opazi na njem tako temen nemir, tako grozečo nestrpnost, da se v strahu brž odloči in nadaljuje z isto pripravljenostjo, kakor bi pobegnila pred strašno prikaznjo:

"Prišla sem, da prosim, da bi me sprejeli med redovnice v tem samostanu, kjer sem bila tako ljubezno vzgojena."

Opatinja je brž odgovorila, da ji je ob taki priliki zelo nevšeč, da ji pravila ne dovoljujejo dati neposrednega odgovora, ki ga ustvari skupno glasovanje sester in pred katerim mora priti dovoljenje višjih, da pa Gertruda, ki ve, kakšna čuvstva do nje se gojijo na tem kraju, lahko z gotovostjo ugane, kakšen bo ta odgovor; in da medtem nobeno pravilo ne prepoveduje opatinji in sestram izraziti zadovoljstva, ki ga občutijo spričo take prošnje.

Tedaj se je dvignil zmeden hrušč čestitanja in vzklikov. Brž so se prikazali veliki srebrni krozniki polni sladčice, ki so se ponudile najprej nevestici, nato sorodnikom. Medtem ko so se nekatere redovnice trgale zanjo in so druge delale poklone matri, s druge kneževiču, je opatinja dala prositi kneza, naj blagovolji priti k omrežju v govorilnici, kjer ga pričakuje.

Z njo sta bili dve starejši redovnici; ko ga je zagledala, je rekla: "Gospod knez, da se pokorim pravilom... da izpolnim neobhodno formalnost, dasi v tem slučaju... vendar vam moram povedati, da... kadarkoli kakšna hči prosi, da bi jo sprejeli med redovnice... je prednica kakor jaz, dasi nisem vredna biti... obveza na opozoriti reditelje... da, če bi morda slučajno... pritiskali na hčerino voljo, bi jih zadelo izobčenje. Oprostili boste..."

"Izborno, izborna, prečastita mati. Hvalim vašo natančnost; to je le preveč pravično... Pa vendar ne morete dvomiti..."

"Oh, kaj pa mislite, gospod knez... govori-la sem radi izrečne dolžnosti... v ostalem..."

"Gotovo, gotovo, mati opatinja."

Ko sta spregovorili te besede, sta se oba drug drugemu priklonila ter se ločila, kakor bi bilo obema težko gledati si takole iz oči v oči; odšla sta zopet vsak k svoji družbi, on zunaj, ona znotraj samostanskega pragu.

"Pojdimo," je rekel knez. "Gertruda bo lahko kmalu uživala, kolikor se ji bo zljubilo, družbo teh dobrih mater. Za danes smo jih dovolj nadlegovali." Reki se je poklonil, družina se je zganila z njim, obnovili so poklone in odšli.

Naslednji dan se je Gertruda prebudila z mislijo na izpraševalca, ki je moral priti, in medtem ko je pri sebi razglabljala, ali bi mogla izrabiti to tako odločilno priliko, da odpove, in kako bi to naredila, jo je dal knez poklicati.

(Dalje prihodnjč.)

ZA KRATEK ČAS IN ZABAVO

NASLEDNJE KNJIGE TOPLO PRIPOROČAMO LJUBITELJEM ZDRAVEGA HUMORJA

DOMAČE ŽIVALI. 72 strani. Cena	30
GODČEVSKI KATEKIZEM. 61 strani. Cena	25
HUMORISTKE IN GROTESKE. 180 strani. Cena	80
Trda vez. Cena 1.-	
12 KRATKOČASNIH ZGODBIC. 72 str. Cena	25
PO STRANI KLOBUK. 159 strani. Cena	50
POL LITRA VIPAVCA. spisal Felgel. 136 str.	60
PREDREŽANI. PREŽEKI IN DRUGI SVETNIKI V GRAMOFONU. 118 strani. Cena ..	25
SANJSKA KNJIGA	80
SANJSKA KNJIGA	90
SLOVENSKE SÁLJIVEC. 90 strani. Cena	40
SPAKE IN SATIRE. 150 strani. Cena	90
TIK ZA KRONTO. 150 strani. Cena	70
TOKRAJ IN ONKRAJ SOTLE. 67 strani. Cena ..	30
TRENUTKI ODDIHA	
(Knjiga vsebuje tudi šalotgro "Vse naše").	
180 strani. Cena	50
VELIKA ARABSKA SANJSKA KNJIGA	150
VESELE POVESTI. 79 strani. Cena	35
ZENITNI NAŠE KOPRENELE. 111 strani. Cena ..	45

TE KNJIGE LAHKO NAROČITE PRI:

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

115 WEST 124 STREET NEW YORK, N. Y.

Ljubiteljem leposlovja

Cenik knjig vsebuje mnogo lepih romanov slovenskih in tujih pisateljev. Preglejte cenik in v njem boste našli knjigo, ki vas bo zanimala. Cene so zelo zmjerne.

Knjigarna "Glas Naroda"

Mož v ognjeni peči

Roman iz življenja

Za "Glas Naroda" priredil: I. H.

59

Zaler skoro krikne v veselju, objame Dijo ter pritiska Juana k sebi.

— Vendar enkrat, — pravi. — In to pride ravno ob pravem času. Otroka, vedita: vlada je sklenila graditi našo železnico.

Juan premetava noge. Okoli mize veselo pleše tango. Divja razposajenost se oprime njegovih udov.

Za trenutek se srečata pogleda Dije in Pavla; oba razumeta.

— Moje čestitke, — ji pravi in jo bratovsko poljubi na lice.

11.

Zimska sezona je šla brez hrupa proti koncu. Prišel je čas velikih diplomatskih sprejemov in tedaj nastane zopet živahno življenje. Majhni nemiri iz malenkostnih vzrokov v državi Sao Paulo niso vstavili naglega dihanja v Rio. Nekje v velikanskim državi so bili vedno majhni nemiri nezadovoljstev — na to so bili navajeni. Mobiliziranih je bilo nekaj polkov, artilerija se je vlekla čez gorske grebene, kavalerija je drvila skozi doline, slišati je bilo nekaj streljanja in vse je bilo končano. Samo časopisi so se pisali o lepo izmišljenih podrobnostih.

Seveda so časopisi tudi imeli dovolj snovi za razprave o železniškem načrtu, vsak po svojem političnem stališču, eden stvarno in mirno, drugi poln strupenosti. Vendar pa je bilo mnogo brati o Ribeira pokrajini. Ta malo poznana pokrajina, ki je bila tako oddaljena od velikih mest, s svojim deloma še ne preiskanim ozemljem in močvirji in pragozdovi, je namrekrat stopila v ospredje gospodarskega zanimanja. In slišati je bilo skoro fantastično, kot domišljijo kakega romani-pisca, da je tako zelo prozaična stvar, kot je priprosta peč, povzročila revolucijo poglavitne industrije dežele.

List "Journal de Commercio" je celo prinesel lepo pravljico z naslovom "Mož v ognjeni peči." To je bila stara svetopisemska zgodba o gospodih Sadrah, Mesah in Abednego, katere je kralj Nebukadnezar pustil vreči v ognjeno peč, ker niso hoteli moliti njegove zlate podobe. Toda trojica se je popolnoma dobro počutila in sedemkrat povišani vročini in kralj Nebukadnezar je bil presenečen, ker je med tremi videl hoditi še četrtega, ki je izgledal kot bi bil "sin bogov," kot poroča prerok Daniel. To je bilo modernizirano lepo povedano, neumni kralj je dobil obraz vlade, zlati kip je postal ljubljene finančne uprave, četrta mož pa, katerega so blagoslovili bogovi, je postal iznajditelj, ki je v svojih spretnih rokah nosil žerjavico in trije drugi so bili njegovi sodelavci.

In priimka moža v ognjeni peči se Pavel ni mogel več otrestiti. Ta nenadni sloves mu je postal že nadležen. Tudi Vera je v argentinskih listih brala o njem ter mu je pisala navdušene čestitke. Kar mučno mu je postalo v Rio. Od vseh krajev je dobival naročila, da zgradi nove plavže. Zaler je bil zopet na svoji facendi, da nadzoruje zgradbo tovarne za izdelovanje gotovih gradbenih delov. Tako sta bila Dija in Pavel sama v hiši na Rua Branco.

Oba sta ostala v istih odnosih, četudi sta se trudila, da se živita v to, kar se je dogodilo. Juan je pogosto prihajal, toda se je tudi že pripravljala, da odpotuje na svojo farmo, da predela in prezida hišo za novo gospodinjstvo. Vedno pa se je držal v mejah dostojnosti in vendar so bili njegovi obiski za Pavla velika muka, ako je moral biti navzoč. Ko je nekega dne prejel povabilo dveh inženirjev, da si ogleda napredek dela pri novem kanalu, je povabilo z veseljem sprejel.

Pot ga je zopet peljala skozi Santos, kjer je v svoje veselje izvedel, da je tudi v zanemarjeno obrežno plovbo prišlo novo življenje. Družba je kupila dve progi, gradili so nove tovarne parnike in vojni red je bil redno vzdrževan. Pavel se vozi do Cananea in po morju do reke Varador, kjer je novi kanal sledil črti že davno neuporabnega kanala. Tam so zelo delali. Kanal je vodil skozi močvirja in peščene pokrajine do pristanišča Paranagua, ki bo po končanem kanalu v neposredni zvezi z Ribeira dolino. Ako vlada sedaj še zveže notranjost dežele z železniško progo, tedaj bo Ribeira dolina neodvisna od obrežnega parobrodstva in obsežna dolina bo postala industrijsko središče ter skladišče zvezne države. Na to so vsi upali in spodbudo za izpolnitev teh upanj je dala iznajdljiva glava, ki je izdelala samo — peč.

Po Juanovem odhodu se je tudi Dija pričela pripravljati, da se vrne na facendo. Veselila se je na življenje na deželi in se je bala facende Westfalla, kjer je Kaden pripravil vse za njen sprejem. Proti njemu se ni mogla pritoževati; bil je popolni gentleman stare šole, toda ne zaročenec, ki je delil ljubeznivosti ali pa jih zahteval. Toda zaročenemu času je morala slediti poroka in tedaj se bodo pričele ljubeznivosti pod podložnostjo žene, proti čemur se po naravnih in pisanih postavah ni mogla braniti. In kara je Dija mislila na ljubeznivosti prihodnjih noči, jo je prevzel občutek sramu in njen dekliski ponos se je dvignil proti onečaščenju. Rekla si je, da more biti žena v zakonu obvladana samo po ljubezni ali po sili, sama pa je hotela dragocenost svobodne volje obdržati. In ostala ji je samo zadnja groza, da si jo je Juan s silo prisvojil in vedela je, da bo morala umreti, kakor mora hermelin v bolesi umreti, kadar je omadeževana njegova bela obleka.

Dija je mislila pametno in nasvet sestre Edite ji je pokazal pravo pot zanskega življenja. Tudi je zrelo premislila, kaj bi ji mogla prinesiti bodočnost in ko je v uri, katere ni prevela božja poezija, Juanu obljubila, da mu bo zvesta in poštena žena, je tudi zvesto in pošteno mislila. Toda pozneje je prišla doba omahovanja in velike duševne potrnosti. Bolj in bolj je občutila telesno mrznjo do Juana, do tega lepega in zastavnega moža, s katerim je vse svoje življenje zaupno in prijateljsko občevala. Bilo je tako, da je že misel na zakonsko naklonjenost razburjala njene živce in da je že samo misel na otroka s tem neljubljenim človekom zbujala v njeni duši vihar odpora.

(Dalje prihodnjaki.)

French Line OD NEW YORKA DO VSE EVROPE (PREKO HAVRE)

NORMANDIE - - - - 31. julija . 21. avgusta
ILE DE FRANCE - - - 10. avgusta . 31. avgusta
CHAMPLAIN - - - - 27. julija . 15. avgusta
LAFAYETTE - - - - 24. avgusta . 14. septembra

ZA NADALJNE INFORMACIJE
IN KARTE VPRAŠAJTE PRI:

SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 W. 18th STREET,
NEW YORK

Razne vesti.

LETEČI DOJENČEK.

Winnie Drinkwater je bila pred letom dni, ko se je omožila, edina škotska poklicna pilotka. Ne samo zavoljo svoje hladnokrvnosti in sposobnosti, tudi zaradi svojega prisenega humorja je bila zelo popularna. Ko se je poročila, je izjavila, da se svojemu poklicu ne bo povsem izneverila. To je potrdila zdaj z dejanjem. Nedavno je rodila otroka in se je kmalu po porodu podala z njim na polet. Seveda ni sama pilotirala letala.

Otroček se je izkazal vrednega svojega rodu. Ves čas v zraku je bil pri najboljši volji. Ko je letalo čez pol ure pristalo na tleh so Winniejo pričakovali njeni bivši tovariši-piloti in so ji čestitali k letalskemu debutu njenega malčka, ki so mu nadeli ime "Air Taxi baby."

ITALIJA IN SUEŠKI PREKOP.

Na vprašanje nekega časnikarja je odgovoril visok uradnik Društva Sueškega prekopa, da bo imela Italija skozi ta prekop prosto pot za svoje vojne in trgovske ladje tudi v primeru, da bi med njo in Abesinijo izbruhnila vojna. Angleži, o katerih je bil govor, da bi utegnili prekop za Italijo zapreti, imajo namreč samo 46 odstotkov delnic te družbe v svojih rokah, ostalo imajo Francozi, ti pa ne morejo imeti z Italijo nobene afele.

BOLNIŠNICA POD ZEMLJO.

Pod Staromestnim trgov v Pragi prično v kratkem graditi zaklon zoper zračne napade za 3000 oseb. Uredili ga bodo po najnovejših izkušnjah v tem

DRAMA IZGUBLJENEGA RAJA

Pred kratkim smo poročali, da so na javni dražbi prodali slovito morsko kopališče, Brionske otoke pri Pulju, z Dunaja pa poročajo sedaj na kratko, da so tam deložirali Berto Kerpely-Kupelwieserjevo, hčer starega Kupelwieserja, "kralja Brionov." Zatekla se je pred upniki v svojo vilo v Porečah na Koroškem, a tudi tu ji preti bližnji polom. Vila, v kateri se je rodila, je vredna 100.000 šilingov, obremenjena pa je za 60.000 šilingov.

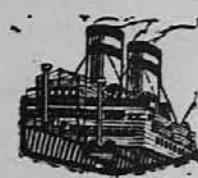
Dogodek je značilen za današnje čase, v katerih propada vse, kar je bilo videti še pred nedavnim ustvarjeno kakor za večnost. L. 1893. je stari Kupelwieser, potem ko so ga odbili v okolici Cerkljanskega jezera, kupil pust, malarični otok pred Puljem in je iz njega v nekoliko letih usvaril pravi zemeljski raj. Najvišje glave stare monarhije so tu preživele svoje počitnice. Kupelwieser je bil tako ponosen na svoje delo, da ni hotel za vse na svetu prepustiti niti pedi svojega kraljestva avstrijskim nadvojvodom in drugim mogočnikom, ki bi se radi naselili sem. Toda prišla je vojna, prišla je kriza. Stari Kupelwieser je umrl še pravčasno, da ni več videl, kako se je začelo njegovo delo drobiti. Je pa tudi njegova smrt pospešila razsulo. Dočim je znal on organizirati in delati, so se znali njegovi dediči samo pravdati za ostalino. In ker se niso znali zediniti, so imeli drugi, advokati in špekulanti lahko delo, da so levji delež ogromnega imetja pospravili zase. Tako je prišlo med drugim, da je hči kralja Brionov pred deložacijo iz svojega stanovanja, za katero ni zmogla več najemnine, zbežala v svoj rojstni dom, ki se pa tudi že ruši nad njo. Sicer je pa ona med vsemi Kupelwieserjevimi otroci morda še najmanj zaslužila takšno usodo. Še prav mlada se je poročila z možem, bivšim sodelavcem njenega očeta, ki je bil prej

SLOVENIC PUBLISHING CO.

TRAVEL BUREAU

110 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA POTOVANJE

področju Pod staromestnim rotovžem nameravajo zgraditi tudi podzemeljsko bolnišnico, ki bo dajala možnost za operacije tudi med zračnimi napadi. To bo menda prva bolnišnica te vrste v Evropi.

FILMSKA UNIVERZA V RUSIJI

(Nadaljevanje s 3. strani.)

vega dela. Označuje poedine figure slike s številkami, v tlorisu beleži poedine faze in s pestrnimi črtami kretnje figur. Pri tem naleplja izstrižene slike ljudi in stvari s fotografije in v reprodukcije avtentičnih slik. In tako nastane postopoma zaključen celotni prizor.

Tem risanim, slikanim in neplepljenim diagramom se priključijo po istem operatorju posneti poskusni posnetki, zopet korak za korakom. Ob strani so pa točni podatki laboratorija o gostoti negativ in pozitivu ter točni podatki optičnega laboratorija. Operaterjevemu delu je priložen točno izdelan elaborat komponista zvokov z natančnimi podatki radiotehničnega in fotografiskega laboratorija. Enako temeljito se dela tudi v igralškem scenarištem in libretističnem oddelku. Na filmsko univerzo pridejo sami tisti, ki so se praktično že izkazali v svoji stroki. S tehnično prakso izdelave in organizacije dela v atelejih se GIK ne peča. Ta naloga je poverjena drugemu zavodu.

SHIPPING NEWS

JULIJA:

20. Ile de France v Havre
23. Conte di Savoia v Genoa
26. Bremen v Bremen
Berengaria v Cherbourg
27. Champlain v Havre
31. Washington v Havre
Normandie v Havre

AVGUST

2. Europa v Bremen
Aquitania v Cherbourg
3. Rex v Genoa
8. Majestic v Cherbourg
10. Ile de France v Havre
Conte Grande v Trst
13. Bremen v Bremen
14. Manhattan v Havre
15. Champlain v Havre
16. Berengaria v Cherbourg
17. Conte di Savoia v Genoa
21. Normandie v Havre
22. Aquitania v Cherbourg
23. Europa v Bremen
24. Lafayette v Havre
Roma v Trst
28. Washington v Havre
Majestic v Cherbourg
30. Bremen v Bremen
31. Ile de France v Havre
Rex v Genoa

SEPTEMBER:

4. Normandie v Havre
Berengaria v Cherbourg
5. Champlain v Havre
7. Aquitania v Cherbourg
10. Europa v Bremen
11. Manhattan v Havre
12. Majestic v Cherbourg
14. Lafayette v Havre
Conte Grande v Trst
17. Bremen v Bremen
19. Berengaria v Cherbourg
21. Ile de France v Havre
24. Rex v Genoa
25. Washington v Havre
Normandie v Havre
26. Champlain v Havre
Aquitania v Cherbourg
27. Europa v Bremen

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno, kdaj imate plačano naročnina. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Zadnje opomine in račune smo razpisali za Novo leto in ker bi želeli, da nam prihranite toliko nepotrebnega dela in stroškov, zato Vas prosimo, da skušate naročnino pravčasno poravnati. Pošljite jo naravnost nam ali je pa plačajte našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojih imena so tiskana z debelimi črkami, ker so opravičeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih.

CALIFORNIA:
San Francisco, Jacob Laubach

COLORADO:
Pueblo, Peter Cullig, A. Saffig
Walsenburg, M. J. Bayuk

INDIANA:
Indianapolis, Louis Banlich

ILLINOIS:
Chicago, J. Bevil, J. Lukanich
Cicero, J. Fabian (Chicago, Cicero in Illinois)

NEW YORK:
Gowanda, Karl Strnisha
Little Falls, Frank Masla

OHIO:
Barberton, Frank Troha
Cleveland, Anton Bobek, Chas. Karlinger, Jacob Resnik, John Slepuk, Girard, Anton Nagode

LOUISIANA:
Lorain, Louis Balant, John Kurase

WARREN, Mrs. F. Bachar
Youngstown, Anton Kikelj

OREGON:
Oregon City, Ore., J. Koblar

PENNSYLVANIA:
Broughton, Anton Ipavec
Claridge, Anton Jerina
Conemaugh, J. Breznovec
Export, Louis Supančič
Farrel, Jerry Okorn
Forest City, Math Kamla
Greensburg, Frank Novak
Johnstown, John Polants
Kryn, Ant. Tauslet
Lazerna, Frank Balloch
Manor, Frank Demshar
Midway, John Zust
Pittsburgh, J. Pogacar
Presto, F. B. Demshar
Steelton, A. Hren
Turtle Creek, Fr. Schiffrer
West Newton, Joseph Jovan

WISCONSIN:
Milwaukee, West Allis, Frank Skok
Sheboygan, Joseph Kakeč

WYOMING:
Rock Springs, Louis Tancher
Diamondville, Joe Rolich

Joliet, Mary Bamblich, Joseph Frevat

La Salle, J. Spelich
Mascoutah, Frank Augustin
North Chicago, Jozef Zelenc

KANSAS:
Girard, Agnes Motnik
Kansas City, Frank Žagar

MARYLAND:
Kittzmiller, Fr. Vodopec
Steyer, J. Černe (za Penna., W. Va. in Md.)

MICHIGAN:
Detroit, Frank Stular

MINNESOTA:
Chisholm, Frank Gouze
Ely, Jos. J. Pesbel
Eveleth, Louis Gouze
Gilbert, Louis Vesel
Hibbing, John Povše
Virginia, Frank Hrvatic

MONTANA:
Roundup, M. M. Panlan
Washoe, L. Champa

NEBRASKA:
Omaha, P. Broderick

NEW YORK:
Gowanda, Karl Strnisha
Little Falls, Frank Masla

OHIO:
Barberton, Frank Troha
Cleveland, Anton Bobek, Chas. Karlinger, Jacob Resnik, John Slepuk, Girard, Anton Nagode

LOUISIANA:
Lorain, Louis Balant, John Kurase

WARREN, Mrs. F. Bachar
Youngstown, Anton Kikelj

OREGON:
Oregon City, Ore., J. Koblar

PENNSYLVANIA:
Broughton, Anton Ipavec
Claridge, Anton Jerina
Conemaugh, J. Breznovec
Export, Louis Supančič
Farrel, Jerry Okorn
Forest City, Math Kamla
Greensburg, Frank Novak
Johnstown, John Polants
Kryn, Ant. Tauslet
Lazerna, Frank Balloch
Manor, Frank Demshar
Midway, John Zust
Pittsburgh, J. Pogacar
Presto, F. B. Demshar
Steelton, A. Hren
Turtle Creek, Fr. Schiffrer
West Newton, Joseph Jovan

WISCONSIN:
Milwaukee, West Allis, Frank Skok
Sheboygan, Joseph Kakeč

WYOMING:
Rock Springs, Louis Tancher
Diamondville, Joe Rolich

Vsak zastopnik ima potrdilo na svojo, katere je prejel. Zastopnik raje komu tople priporočila.

UPRAVA "GLAS NARODA"

Naročite jih pri:

KNJIGARNI "GLAS NARODA"

216 West 18th Street : : : New York, N. Y.